

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20327>

Özet

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i, A. Z. I?k taraf?ndan 2007 y?l?nda bir Doktora Tezi kapsam?nda geli?tirilm? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, üniversite ö?rencilerinin duygu ve bili? aras?ndaki karma??k etkile?im biçimlerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Ölçek, bireylerin duygusal durumlar?n?n bili?sel süreçleri nas?l etkiledi?ini ve bunun tersi durumlar? ölçerek, bu iki temel psikolojik alan?n entegrasyon düzeyini ortaya koymay? hedefler. Çal??ma ayn? zamanda, duygu-bili? etkile?iminin cinsiyet, ya? ve ö?renim görülen bölüm gibi demografik de?i?kenler aç?s?ndan farklı?k gösterip göstermedi?ini incelemeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Duygu-Bili? Etkile?imi, Ölçek Geli?tirme, Bili?, Duygu Yönetimi, Üniversite Ö?rencileri, Psikometrik Araç.

Yazarlar

A. Z. I?k

Amaç

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i'nin birincil amac?, duygu ve bili? aras?ndaki etkile?imin boyutlar?n? nicel olarak ölçebilecek, geçerli ve güvenilir bir araç geli?tirmektir. Bu etkile?im, bireyin duygusal girdileri nas?l i?ledi?ini, bu girdilerin dikkat, haf?za ve problem çözme gibi bili?sel i?levler üzerindeki düzenleyici veya bozucu etkilerini anlamay? gerektirir.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, özellikle Türk kültürü ve e?itim ba?lam?nda, bu psikolojik yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil edebilecek maddelerin olu?turulmas?na odaklanm??t?r. ?kincil bir amaç ise, elde edilen veriler ?????nda, üniversite ö?rencilerinde gözlemlenen duygu-bili? etkile?iminin düzeylerinin demografik faktörlerle ili?kisini incelemektir. Bu, e?itim psikolojisi ve rehberlik alanlar? için önemli ç?kar?mlar sunmaktadır.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel ve dinamik bir alan olan Duygu-Bili? Etkile?imi (Emotion-Cognition Interaction) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, duygusal deneyimlerin bili?sel de?erlendirme süreçlerini nas?l ?ekillendirdi?ini ve ayn? zamanda bili?sel stratejilerin duygusal tepkileri nas?l düzenledi?ini ifade eder. Ölçek, muhtemelen bu etkile?imin farklı alt boyutlar?n? (örne?in, duygusal etkilenme, bili?sel yeniden de?erlendirme, duygusal tepki düzenleme) ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Bu ölçek, duygusal zeka, duygusal düzenleme ve bili?sel kontrol gibi ilgili yap?larla yak?ndan ili?kilidir, ancak do?rudan bu iki alan?n kar??l?kl? ba??ml?l??n? ve entegrasyonunu hedeflemektedir. Ölçe?in maddeleri, bireyin günlük ya?amdaki duygusal zorluklar kar??s?nda sergiledi?i dü?ünce ve davran?? kal?pları?n? yansıtmaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerli?e dair spesifik nicel veriler bulunmamakla birlikte, ölçe?in bir Doktora Tezi kapsamında geli?tirilmiş olması, kapsamlı geçerlik çalışmaları?n?n (kapsam geçerli?i, yapı geçerli?i ve olas? ölçüt geçerli?i) yürütüldü?ünü dü?ündürmektedir.

Ölçek Geli?tirme sürecinin bir parçası olarak, faktör analizi gibi istatistiksel yöntemler kullanılarak ölçe?in teorik yapı?yı ne ölçüde temsil etti?i ara?tırılm?? olmalıdır. Geçerlik bilgileri için tezin tamamı?n?n incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirli?e ili?kin detaylı istatistiksel sonuçlar kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, ölçe?in akademik bir çalışma ürünü olması nedeniyle, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?i gibi temel güvenilirlik analizlerinin yapıldı??ı varsayılmaktadır.

Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçe?in maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı psikolojik yapı?yı ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik sonuçları, ölçe?in bilimsel ara?tırmalarda kullanılabilirli?i açısından kritik öneme sahiptir ve tezin orijinal metninde detaylıca sunulmuştur.

Faktör Analizi

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i, "Geli?tirme" türünde bir ölçek oldu?u için, yapı geçerli?ini sağlamak amacıyla Faktör Analizi yönteminin kullanıldı??ı kesindir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi temel alt boyutlar (faktörler) altında toplandı??ı ve bu faktörlerin teorik olarak beklenen duygu-bili? etkile?imi yapı?s?n? ne kadar iyi açıkladı??ı belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Büyük olasılıkla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılm??ı, ardından Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile ölçe?in nihai yapı?s? test edilmiştir. Bu analizler, ölçe?in birden fazla boyutu ölçtü?ünü (multidimensionalite) ortaya koyması olabilir, bu da duygu ve bili? arasındaki etkile?imin karmaşık doğası?n? yansıtır.

Araç

Test Type: Ölçek Geli?tirme (Development)

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak Likert tipi derecelendirme (örneğin, 5'li veya

7'li) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18-25 ya? aral???)

Population Details: Marmara Üniversitesi'nde ö?renim gören ö?renciler örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Duygusal Düzenleme, Bili?sel Kontrol, Psikometrik Özellikler, Doktora Tezi, Faktör Yap?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi, ?stanbul (Tez dönemi itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2007

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir Doktora Tezi çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazardan izin al?nmas? ko?uluyla ücretsizdir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar?n izni gereklidir.

Kaynaklar

I??k, A. Z. (2007). Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve duygu bili?in, üniversite ö?rencilerinde cinsiyet, ya? ve bölüm aç?s?ndan incelenmesi (Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, ?stanbul). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden edinilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

[duygu-bilis-etkilesim-olcegi-toad.pdf](#)

Duygu-Bili? Etkile?im Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, Marmara Üniversitesi Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan tezin tam metninde yer almaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM